

Cijenjeni G.

Želim ovdje naglasiti sve ono što sam vam u više navrata čuteći već izražavao. Zaviriti u svijet intelektualnog snoba vrijedno je u koliko se zato ima dobar stomak. Dugo sam bio sklon tražiti „značajne“ razlike tog svijeta sa onim filistarskim sve dok nisam došao do spoznaje da su tek prividne naravi. Jedne i druge veže jaka tendencija građenja vlastitog image-e u vrtlogu opće sklonosti mešetarenju, i u mjeri da se sjedinjavaju oko zajedničkog im božanstva : stjecanje za sebe onog što pripada svima. Elitni snob i njen filistarski prirepak time postaju nerazdvojna subraća vječne vrtložne igre jedne rahitične glave za oguljenim repom spojenim istim im korpusom. Pokolebali ste moju vjeru u našu različitost iz koje je bila potekla mogućnost međusobnog razumijevanja. Svojom intelektualnom nesmotrenošću svrstali ste revolucionare u pesimiste koji vide samo zlo, pa im je, valjda, ta “psihička poremećenost“ glavna motorna snaga u borbi protiv postojećeg društvenog zla. Naprotiv, sebe svrstavate u optimiste koji u švicarskom siru vide samo sir bez rupa, pa se logično zadovoljavate postojećim društvenim stanjem koji počiva na kršćanskim načelima da je Čovjek zao, (grješan) po rođenju, te ideološkoj doktrini klasnog društva podčinjenog i nad činjenog Čovjeka.

Revolucionare, koji su to samo zato jer još uvijek vjeruju u racionalni um zdravog Čovjeka, nazivljete i utopistima.

Dali se iz stoga može u kratko zaključiti bit naših različitosti: Vaš optimizam građen na temeljima ljudske zloće, moj pesimizam građen na temeljima pouzdanja u Čovjeka kakav on jest- ni dobar ni zao. Ili smo pak oboje žrtve parcijalnih istina ili djelomičnih laži, koje mogu proizići iz nedostatka da se sagledaju neke opće cjeline.

Možda su po srijedi dvije bezazlene parcijalnosti, vaša i moja. No, ako već ustanovljavamo krnje istine onda ih trebamo tretirati kao takve. Ne samo to. Treba biti spreman na posljedice. Krnja istina često postaje sirovina mnogim društvenim zlima. Gdje god joj padne sjemenka, iz nje poniče korov. Putujući krivotvorenom putovnicom ona postaje najčešće progresivna laž.

Uzmimo samo Kršćanstvo koje je niklo iz one puke uvjerljivosti da čovjek ne postoji samo zato da robuje svom srodniku. Naglo se proširilo svijetom, i prilagodilo svim pravilima klasnog društva do te mjere da postaje njegov glavni zastupnik i zaštitnik. Jedna parcijalna istina je tako doživjela svoju fatamorganu, postajući najzloslutnija društvena hijena što proždire njene organe, napaja se njenom krvlju, stvarajući neku vrstu nove ljudske legure mentalne debilnosti, poniznosti, pokornosti, sljedbeništva i podčinjenom moralnom razvratu materijalne gramžljivosti i uopće, proizvodnje čovjeka prema svom naličju.

Drugi takav slučaj tektonskih razmjera doživljava suvremena ideja da čovjek ne gazi ovu zemlju tek zbog klasne podčinjenosti, koja ubrzo postaje monopolom najžešćih uzurpatora ideala besklasnog društva. U oba slučaja, parcijalna istina ili krnja laž postale su najrazornije snage čovječanstva jer su ga otrgle od one društvene istine što ga je vodila za ruku od prahistorijske špilje do suvremenih nebodera.

Istina koja bdije nad momentom danog vremena: evolutivna, znanstvena istina, i od koje izgleda neki bježe kao đavo od tamjana.

„SVI SMO PRISILJENI NA SUŽIVOT SA SAMIM SOBOM.“ (Hannah Arendt)

NITKO MEĐUTIM NIJE PRIMORAN DA TIME PADA U VLASTITO SPOKOJSTVO.

Vaš S.